

Książki wydane w 2012 roku przez OTPN i Uniwersytet Opolski

Juliusz Słowacki w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych

Autor: **Elżbieta Dąbrowska, Irena Jokiel (red. nauk.)**

ISBN: **978-83-7395-516-5**

Format: **B5** Rok wydania: **2012** Liczba stron: **288**

Wydawnictwo: **Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego; OTPN**

Zasadniczą wartością studiów o Słowackim jest zobaczenie romantycznego twórcy w nowej perspektywie lektury, w odmienionych stylach poetyki odbioru i historycznoliterackich kontekstów. Zderzenie widzenia tradycyjnego z oglądem poetyki kulturowej i ponowoczesnych wersji czytania pozwala spojrzeć na romantyczne przestrzenie tekstu poprzez dekonstrukcje oswojonych interpretacji i metodą „archeologii dynamicznej” odkrywać przeoczone badawczo obszary, zbierać nowe dane do wiedzy na temat dzieł Słowackiego, zwłaszcza zaś przewartościować w „słowniku” obowiązujących w krytyce i historii literatury ocen badanej twórczości. Możliwości nowego odkrycia dają zarówno medialne, jak i multimedialne formy obecności nowego Słowackiego. Tego rodzaju powroty do autorów „omówionych” i dialogiczne otwarcie nowych „języków” analityczno-interpretacyjnych są znaczącym tropem obserwacji podsuwanym w innych scenariuszach odczytań i innych niż dotąd proponowanych rozwiązaniach literacko-kulturowych szyfrów (np. widzenie postaci romantycznej w opiece jej cielesności zmienia „papierową postać” w faktyczną egzystencję, pozwala na „dostrzeżenie faktu, iż cielesność w romantyzmie również wpływała na projekty ideowe, światopoglądowe czy historiozoficzne”). Kulturowe dociekania i literacka antropologia dobrze służą zmianie punktów widzenia romantycznego dzieła i – wywołując inne źródła relacji intertekstualnych i intersemiotycznych – dają interesujące badawczo rezultaty (reminiscencje homeryckie, dialog z byronizmem, Słowacki międzywojenny, Słowacki wobec malarstwa, nowy Słowacki w nowych mediach, ale też Słowacki „pod śląską strzechą”).

Książka adresowana jest do specjalistów (literaturoznawców, kulturoznawców) oraz tych odbiorców (studentów, uczniów, nauczycieli), którzy są zainteresowani nie tylko literaturą, skoro studia o poecie wchodzą w rozmaite interakcje ze sztuką (malarstwo, muzyka, film), z filozofią, ideologią, kulturą.

Książka dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę.

Ocalić pamięć. Praktyki pamięci i zapominania we współczesnej prozie post-jugosławińskiej („Studia i Monografie” nr 476)

Autor: **Sabina Giergiel**

ISBN: **978-83-7395-506-6**

Format: **B5** Rok wydania: **2012** Liczba stron: **276**

Wydawnictwo: **Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, OTPN**

Monografia stanowi próbę refleksji nad prozatorską twórczością czworga pisarzy pochodzących z byłej Jugosławii. Wydarzenia z lat 90. XX wieku (a więc rozpad wielonarodowej wspólnoty i powstanie na jej gruzach państw narodowych) są dla autorki swoistą cezurą, która dzieli egzystencje interesujących ją autorów na dwie części, co szczególnie wyraźnie odbija się w tworzonej przez nich literaturze. Autorkę zatem interesuje perspektywa podmiotowa, uwikłanie tekstu literackiego w doświadczenia (auto)biograficzne i oddźwięk, jaki w podejmowanych przez pisarzy tematach i refleksjach miało zjawisko „utrąty bezpieczeństwa ontologicznego”.

Książka została podzielona na cztery części, każda z nich poświęcona jest jednemu z czworga wybranych pisarzy. Są nimi kolejno: Miljenko Jergović (Chorwat pochodzący z Bośni), David Albahari (Serb o żydowskich korzeniach), Daša Drndić (Chorwatka) i Aleksandar Hemon (Bośniak od lat mieszkający w USA). W każdym z rozdziałów dominuje jeden sposób myślenia o pamięci oraz jeden aspekt pamiętania. Najważniejszą inspiracją metodologiczną w monografii jest tradycja hermeneutyczna (przede wszystkim w wersji zaproponowanej przez Paula Ricoeura), kładąca nacisk na interakcję między konkretnym czytelnikiem i konkretnym tekstem literackim, która opiera się na przekonaniu o potrzebie podjęcia przez odbiorcę próby zrozumienia. Rozważania zaprezentowane w monografii wpisują się ponadto w przemiany dyskursu akademickiego oraz przeobrażenia samej wiedzy o literaturze, które po przełomie postrukturalistycznym zwróciły się ku tzw. kulturowej teorii literatury.

Książka adresowana jest do badaczy literatury, studentów kierunków humanistycznych, jak również czytelników zainteresowanych współczesną prozą krajów słowiańskich.

Książka dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę.

Filologiczny widnokrąg. Obrazy stare i nowe

Autor: **Krystyna Kossakowska-Jarosz i Jolanta Nocoń (red. nauk.)**

ISBN: **978-83-7395-498-4**

Format: **B5** Rok wydania: **2012** Liczba stron: **416**

Wydawnictwo: **Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, OTPN**

Publikacja *Filologiczny widnokrąg. Obrazy stare i nowe* pod red. Krystyny Kossakowskiej-Jarosz i Jolanty Nocoń zawiera 30 artykułów o tematyce literaturoznawczej, językoznawczej, kulturoznawczej i glottodydaktycznej. Pogrupowane one zostały w pięć rozdziałów zatytułowanych kolejno: *Obrazy świata, Obrazy ludzi, Obrazy myśli, Obrazy tekstów i Obrazy języka*. Przedmiotem badań są różnego rodzaju teksty: utwory literackie i muzyczne, filmy, teksty prasowe i tzw. użytkowe (w tym ogłoszenia towarzyskie, życiorysy uczniów, negocjacje), także teksty kultury tradycyjnej i regionalnej. Część artykułów podejmuje problemy związane z edukacją filologiczno-kulturową we współczesnym świecie. Równie zróżnicowane i zindywidualizowane są metodologie badawcze i przywoływane konteksty interpretacyjne. Całość składa się na zintegrowany obraz współczesnych badań filologicznych.

Praca adresowana jest do szerokiego grona odbiorców – zarówno akademickich specjalistów, jak i osób zainteresowanych dawną i współczesną kulturą, a także problemami edukacji kulturowo-językowej, w tym do nauczycieli.

Książka dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę.

L'image de la femme dans l'œuvre d'Émile Zola (Obraz kobiety w twórczości Emila Zoli) („*Studia i Monografie*” nr 472)

Autor: **Anna Kaczmarek**

ISBN: **978-83-7395-487-8**

Format: **B5** Rok wydania: **2012** Liczba stron: **240**

Wydawnictwo: **Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, OTPN**

Tematyka monografii wykracza poza ramy ściśle literackie i obejmuje kwestie socjologiczne, psychologiczne oraz antropologiczne. Praca wpisuje się również w szeroko pojętą perspektywę badań nad kobietą i kobiecością w XIX wieku z perspektywy ponad stu lat rozwoju społecznego i kulturowego, co ma szczególne znaczenie w dobie zainteresowania zagadnieniami gender oraz przewartościowań zachodzących w tradycyjnych modelach i schematach społecz-

nym. Zastosowanie w analizie metodologii postfeministycznej oraz poszerzenie materiału ściśle literackiego (powieści) o elementy publicystyczne autorstwa tego samego pisarza (kroniki i polemiki prasowe) pozwalają na wyciągnięcie solidnie umotywowanych wniosków, z których wynika możliwość całkowicie nowego odczytania twórczości Emila Zoli z pominięciem stereotypowego klucza historyczno-społecznego. Badania przeprowadzone przez autorkę pozwalają ukazać znanego, lecz dziś już nieco zapomnianego pisarza jako twórcę wyprzedzającego swych współczesnych w poglądach dotyczących tego, co dziś nazywa się tożsamością kulturową płci, a co może przywrócić zainteresowanie jego twórczością, bardzo istotną dla rozwoju nowoczesnej literatury europejskiej.

Licząca ok. 220 stron monografia jest pierwszym opracowaniem tej tematyki dokonany przez autora pochodzenia polskiego. Obejmuje wstęp, trzy rozdziały o różnej długości, analizujące różne aspekty funkcjonowania kobiety w patriarchalnym społeczeństwie XIX-wiecznej Francji, konkluzję, obszerną bibliografię oraz 10-stronicowe streszczenie w języku polskim. Praca jest adresowana do literaturoznawców – wykładowców i studentów filologii romańskiej.

Książka dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę.